

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 5. jūlijā
(OR. en)

11505/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0258 (NLE)

POLCOM 151
SERVICES 29
FDI 17
COLAC 83

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 5. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 434 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 434 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 434 *final*

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.7.2023.
COM(2023) 434 final

2023/0258 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību starp
Eiropas Savienību un Čīles Republiku**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pievienotais priekšlikums ir juridisks instruments, lai atļautu parakstīt Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku (turpmāk – “pagaidu tirdzniecības nolīgums”).

Eiropas Savienības (“ES”) un Čīles Republikas (“Čīle”) attiecību pamatā ir Asociācijas nolīgums starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīli, no otras puses (turpmāk – “Asociācijas nolīgums”), kas stājās spēkā 2005. gada 1. martā (to piemēroja provizoriski no 2003. gada 1. februāra)¹.

Kopš Asociācijas nolīguma stāšanās spēkā ir notikušas daudzas izmaiņas. Eiropas Komisija 2006. gadā pieņēma stratēģiju „Globālā Eiropa”, modernizējot ES tirdzniecības politikas programmu un tiecoties panākt padziļinātus tirdzniecības nolīgumus. ES ir noslēgusi nolīgumus ar citām tā reģiona valstīm (tirdzniecības nolīgums ar Kolumbiju, Ekvadoru un Peru, asociācijas nolīgums ar Centrālameriku) un arī ar Kanādu, Japānu, Jaunzēlandi, Singapūru un Vjetnamu.

Čīle ir parakstījusi 26 BTN ar 64 valstīm, tostarp ar ASV (2004. gadā), Ķīnu (2006. gadā) un Japānu (2007. gadā). Čīle arī pievienojās Klusā okeāna valstu aliansei un Klusā okeāna valstu partnerībai (tagad – Visaptverošais un progresīvais Klusā okeāna valstu partnerības nolīgums).

Šie nolīgumi lielākajā daļā jomu ievērojami pārsniedz pašreizējā ES un Čīles Asociācijas nolīguma mērķi un tvērumu. Tādēļ abas puses pauda interesi modernizēt Asociācijas nolīgumu, lai vēl vairāk uzlabotu savas tirdzniecības saites un veicinātu politisko un ekonomisko attiecību padziļināšanu.

Sanāksmē, kas notika līdztekus ES un *CELAC* samitam, kas notika Santjago 2013. gada 26. un 27. janvārī, ES un Čīles līderi vienojās izpētīt, kādas ir iespējas modernizēt Asociācijas nolīgumu 10 gadus pēc tā stāšanās spēkā. 2015. gada aprīlī ES un Čīles Asociācijas padomes sestajā sanāksmē tika apstiprināta kopīgas darba grupas (“grupa”) izveide Asociācijas nolīguma modernizēšanai. Grupas mērķis bija izpētīt darbības jomu, novērtējot, cik ambiciozas būtu potenciālās sarunas par Asociācijas nolīguma modernizēšanu visās jomās. Grupa izveidoja divas apakšgrupas, un viena no tām bija atbildīga par politikas un sadarbības jautājumiem, bet otra – par tirdzniecības jautājumiem. Apakšgrupas pabeidza darbu līdz ar ES un Čīles Asociācijas komitejas 14. sanākumi 2017. gada 31. janvārī.

Padome 2017. gada 13. novembrī pieņēma lēmumu, ar ko Eiropas Komisijai un Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos atļauj uzsākt sarunas ar Čīli par modernizētu nolīgumu, kas aizstātu Asociācijas nolīgumu.

Sarunas oficiāli tika sāktas 2017. gada 16. novembrī. Sarunas notika, apspriežoties ar Padomes Latīņamerikas un Karību jūras reģiona jautājumu darba grupu. Ar tirdzniecību saistītās nolīguma daļas tika apspriestas ar Tirdzniecības politikas komiteju.

ES un Čīle sarunu pabeigšanu politiskā līmenī panāca 2022. gada 9. decembrī Briselē.

¹ *OV L 26, 31.1.2003.*

Spēkā esošā ES un Čīles Asociācijas nolīguma modernizācija paredz divus juridiskus instrumentus:

1. uzlabotu pamatnolīgumu, kas ietvers a) politikas un sadarbības pīlāru un b) tirdzniecības un investīciju pīlāru (iekļaujot investīciju aizsardzības noteikumus), un
2. pagaidu tirdzniecības nolīgumu, kas attieksies uz tirdzniecības un investīciju liberalizāciju. Pagaidu tirdzniecības nolīgums zaudēs spēku, kad stāsies spēkā uzlabotais pamatnolīgums.

Pagaidu tirdzniecības nolīgums un uzlabotais pamatnolīgums ir ierosināti parakstīšanai un noslēgšanai vienlaicīgi, un paredzams, ka tie tiks parakstīti un noslēgti paralēli. Tiklīdz pagaidu tirdzniecības nolīgums būs ratificēts un stāsies spēkā, tas paliks spēkā līdz brīdim, kad tiks pilnībā ratificēts un stāsies spēkā uzlabotais pamatnolīgums.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pagaidu tirdzniecības nolīgums nodrošina modernizētu visaptverošu tiesisko regulējumu ES un Čīles attiecībām tirdzniecības un investīciju jomā. Stājoties spēkā pagaidu tirdzniecības nolīgumam, Asociācijas nolīguma IV daļa, tostarp visi turpmākie ar to izveidoto institucionālo struktūru lēmumi, zaudēs spēku un tiks aizstāti ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu.

Nolīgums par vīna tirdzniecību un Nolīgums par stipro alkoholisko dzērienu un aromatizēto dzērienu tirdzniecību (turpmāk – “vīna un stipro alkoholisko dzērienu nolīgumi”), kas iepriekš bija Asociācijas nolīguma pielikumi², tiks iekļauti pagaidu tirdzniecības nolīgumā.

Pagaidu tirdzniecības nolīgums pilnībā atbilst 2015. gada oktobra stratēģijai “Tirdzniecība visiem”, ar ko tirdzniecības un investīciju politiku nostiprina Eiropas un vispārējos standartos un vērtībās līdztekus galvenajām ekonomiskajām interesēm, pievērš lielāku uzmanību ilgtspējīgai attīstībai, cilvēktiesībām, patērētāju aizsardzībai un atbildīgai un taisnīgai tirdzniecībai.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Pagaidu tirdzniecības nolīgums pilnībā atbilst Eiropas Savienības politikas nostādņām, un tā dēļ Eiropas Savienībai nebūs jāgroza tās noteikumi, regulējumi vai standarti nevienā regulētā jomā, piemēram, tehniskie noteikumi un produktu standarti, sanitārie vai fitosanitārie noteikumi, noteikumi par pārtiku un nekaitīgumu, veselības un drošības standarti, noteikumi par ĢMO, vides aizsardzību vai patērētāju aizsardzību.

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļauta arī nodaļa par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kas sasaista nolīgumu ar ES vispārējiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem un konkrētiem mērķiem darba, vides un klimata pārmaiņu jomā. Tas palīdzēs Eiropas Savienībai sasniegt tās zaļā kursa mērķus attiecībā uz iekļaujošu zaļo un digitālo pārkārtošanos, tostarp palīdzēs izvērst stratēģiju “Global Gateway”. Turklāt nolīgumam ir pievienots Eiropas Savienības un Čīles Republikas kopīgs paziņojums par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumiem, kas ietverti Pagaidu nolīgumā par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku (“kopīgais paziņojums”). Kopīgajā paziņojumā ir paredzēts, ka puses, stājoties spēkā pagaidu tirdzniecības nolīgumam, uzsāks formālu tā tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības aspektu pārskatīšanas procesu, lai apsvērtu nepieciešamību iekļaut attiecīgi papildu noteikumus, kurus kāda puse varētu uzskatīt par nozīmīgiem konkrētajā brīdī, tostarp pušu attiecīgo iekšzemes

² Nolīgumi tika grozīti 2005., 2006., 2009. un pēdējo reizi 2022. gadā (OV C 287/19, 2022. gada 28. jūlijs).

politikas attīstības tendenču un jaunākās starptautisko nolīgumu prakses kontekstā. Šādi papildu noteikumi jo īpaši var būt saistīti ar Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļas izpildes mehānisma turpmāku uzlabošanu, tostarp iespēju piemērot atbilstības fāzi un pienācīgus pretpasākumus kā galējo līdzekli. Neskarot pārskatīšanas rezultātus, Puses apsvērs arī iespēju kā būtisku elementu nolīgumos iekļaut Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām.

Turklāt pagaidu tirdzniecības nolīgums pilnībā aizsargā sabiedriskos pakalpojumus un nodrošina, ka nolīgumā tiek saglabātas valdību tiesības reglamentēt sabiedrības interesēs un ka šīs tiesības ir būtisks nolīguma pamatprincips.

Sadarbība pētniecības un inovācijas jomā ir saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Čīles Republiku par zinātnisku un tehnoloģisku sadarbību, kas parakstīts 2002. gada septembrī un stājās spēkā 2007. gada janvārī.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Saskaņā ar ES Līgumiem un Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, jo īpaši tās 2017. gada 16. maija Atzinumu 2/15 par ES un Singapūras BTN, visas jomas, uz kurām attiecas pagaidu tirdzniecības nolīgums, būtu ES ekskluzīvā ārējā kompetencē, konkrēti, LESD 91. panta, 100. panta 2. punkta un 207. panta darbības jomā.

Pagaidu tirdzniecības nolīgums tādējādi ir jāparaksta Savienībai saskaņā ar lēmumu, ko pieņem Padome, pamatojoties uz LESD 218. panta 5. punktu, un jānoslēdz Savienībai saskaņā ar lēmumu, ko pieņem Padome, pamatojoties uz LESD 218. panta 6. punktu un saņemot Eiropas Parlamenta piekrišanu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Padomei iesniegtais pagaidu tirdzniecības nolīgums neattiecas uz jautājumiem, kuri ir ārpus ES ekskluzīvās kompetences.

• Proporcionalitāte

Tirdzniecības nolīgumi ir piemērots līdzeklis, lai visaptverošās ekonomiskās attiecībās ar trešo valsti ārpus ES regulētu piekļuvi tirgum un ar to saistītās jomas. Nav citas alternatīvas, kā šādas saistības un liberalizācijas pasākumus padarīt juridiski saistošus.

Šī iniciatīva tiecas tiešā veidā sasniegt Savienības ārējās darbības mērķus un palīdz īstenot politisko prioritāti “ES kā spēcīgāka dalībniece pasaules norisēs”. Tā atbilst ES globālās stratēģijas ievirzēm sadarboties ar citām valstīm un atbildīgā veidā pārveidot mūsu ārējās partnerības, lai sasniegtu ES ārējās prioritātes. Tā veicina ES tirdzniecības un attīstības mērķu sasniegšanu.

Sarunas ar Čīli par pagaidu tirdzniecības nolīgumu notika saskaņā ar Padomes izstrādātajām sarunu norādēm. Sarunu iznākums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu sarunu norādēs izklāstītos politikas mērķus.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Priekšlikums Padomes lēmumam ir iesniegts saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumu, ar ko atļauj parakstīt nolīgumu. Nav cita tiesību instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Komisija pasūtīja “ES un Čīles Asociācijas nolīguma tirdzniecības pīlāra ekonomiskās ietekmes novērtējumu”, un 2012. gada martā tas tika pabeigts. Meklējot nolīguma modernizēšanas iespējas, Komisija pasūtīja “*Ex ante* pētījumu par iespējamu ES un Čīles Asociācijas nolīguma modernizāciju”, un 2017. gada februārī tas tika pabeigts.

Šie novērtējumi parādīja, ka, lai gan esošā tirdzniecības pīlāra tvērums savulaik bija visaptverošs, pastāvēja iespēja vēl vairāk uzlabot noteikumus un panākt turpmāku piekļuvi tirgum. Tika arī secināts, ka Asociācijas nolīgumu nepieciešams atjaunināt, ņemot vērā globālās tirdzniecības situācijas attīstību.

Turklāt Komisija pasūtīja “Ilgspējas ietekmes novērtējumu, atbalstot sarunas par Asociācijas nolīguma ar Čīli tirdzniecības daļas modernizēšanu”, un 2019. gada maijā tas tika pabeigts.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Ārējo pētījumu veicēji organizēja vairākas konsultācijas un informatīvus pasākumus, tostarp izveidoja īpašas tīmekļvietnes ar dokumentiem un darbībām, kas saistītas ar pētījumiem, veica ieinteresēto personu tiešsaistes aptaujas un individuālas intervijas.

Ietekmes novērtējuma ietvaros Tirdzniecības ĢD par modernizāciju apspriedās ar ieinteresētajām personām, tostarp uzņēmumiem, pilsoniskās sabiedrības ieinteresētajām personām, NVO, arodbiedrībām, kā arī arodasociācijām, tirdzniecības palātām un citiem privāto interešu pārstāvjiem. Šīs apspriešanās ar ieinteresētajām personām ietvēra dažādus apspriešanas pasākumus, tostarp atklātu sabiedrisko apspriešanu tiešsaistē.

Šie ārējie pētījumi un apspriešanās saistībā ar to sagatavošanu sniedza Komisijai rezultātus, kas bija ļoti noderīgi sarunās par pagaidu tirdzniecības nolīgumu.

Sarunu laikā tika organizētas arī sanāksmes, lai informētu pilsoniskās sabiedrības organizācijas par sarunu gaitu un apmainītos viedokļiem par modernizāciju.

Sarunas par nolīguma politiskajiem un sadarbības aspektiem notika, apspriežoties ar Padomes Latīņamerikas un Karību jūras reģiona jautājumu darba grupu, un par nolīguma tirdzniecības aspektiem – apspriežoties ar Tirdzniecības politikas komiteju, kas ir īpašā komiteja, kuru Padome iecēlusi saskaņā ar LESD 218. panta 4. punktu. Eiropas Parlaments un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja regulāri tika informēti ar Starptautiskās tirdzniecības komitejas (*INTA*), jo īpaši tās Čīles uzraudzības grupas, un Ārlietu komitejas starpniecību. Sarunu gaitā formulētais nolīguma teksts visā procesa gaitā tika sūtīts abām komitejām.

- **Ekspertu atzinumu iegūšana un izmantošana**

“*Ex post* novērtējumu par ES un Čīles brīvās tirdzniecības nolīguma īstenošanu” veica ārējais līgumslēdzējs “ITAQA SARL”.

“*Ex ante* pētījumu par iespējamu ES un Čīles Asociācijas nolīguma modernizāciju” veica ārējais līgumslēdzējs “Ecorys-Case”.

“Ilgtspējas ietekmes novērtējumu (IIN), atbalstot sarunas par Asociācijas nolīguma ar Čīli tirdzniecības pīlāra modernizāciju” veica ārējais darbuzņēmējs “BKP Development Research & Consulting”³.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikumu pamatoja 2017. gada maijā publicētais ietekmes novērtējums⁴, par kuru tika saņemts pozitīvs atzinums (SWD/2017/0173 final).

Ietekmes novērtējumā tika secināts, ka visaptverošas sarunas sniegtu pozitīvus ieguvumus gan ES, gan Čīlei. Šādi ieguvumi ietver IKP pieaugumu, labklājību un eksportu, nodarbinātību, algas (gan mazāk kvalificētiem, gan kvalificētiem darbiniekiem), konkurētspēju un gan ES, gan Čīles labāku pozīciju salīdzinājumā ar citiem konkurentiem pasaulē. Ilgtspējīgas attīstības noteikumu iekļaušana arī pozitīvi ietekmētu cilvēktiesību veicināšanu un ievērošanu, kā arī Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) darba pamatstandartu efektīvu īstenošanu.

Turklāt ilgtspējas ietekmes novērtējumā (IIN), kas tika veikts sarunu laikā, ir sniegts visaptverošs novērtējums par iespējamo ekonomisko, sociālo un vides ietekmi, ko ES un Čīle radītu tirdzniecības liberalizācija saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu. IIN arī analizēta modernizācijas iespējamā ietekme uz cilvēktiesībām un ražošanas, lauksaimniecības un pakalpojumu nozarēm.

ES un Čīle ir panākušas vērienīgu nolīgumu, kas saskan ar jaunākajiem tirdzniecības nolīgumiem, piemēram, *CETA* un ar nolīgumiem ar Japānu un Jaunzēlandi. Nolīgums pavērs jaunas iespējas tirdzniecībai un investīcijām abos tirgos un atbalstīs nodarbinātību Eiropas Savienībā.

Pagaidu tirdzniecības nolīgums cita starpā atceļ lielāko daļu muitas nodokļu, paplašinās piekļuvi publiskajiem līgumiem, atvērš pakalpojumu tirgu, piedāvās paredzamus nosacījumus ieguldītājiem un palīdzēs novērst ES inovāciju un tradicionālo produktu nelikumīgu kopēšanu. Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļautas arī visas garantijas, lai nodrošinātu, ka ekonomiskais ieguvums nerodas uz pamattiesību, sociālo standartu, valdību tiesību reglamentēt, vides aizsardzības vai patērētāju veselības un drošības rēķina.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

REFIT procedūras uz pagaidu tirdzniecības nolīgumu neattiecas. Tomēr tajā ir ietverts satvars vienkāršotām tirdzniecības un investīciju procedūrām, samazinātas eksporta un ar investīcijām saistītās izmaksas, un tādējādi tas palielinās tirdzniecības un investīciju iespējas maziem un vidējiem uzņēmumiem. Daži paredzamie ieguvumi ir lielāka pārredzamība, mazāk apgrūtināši tehniskie noteikumi, atbilstības prasības, muitas procedūras un izcelsmes noteikumi, intelektuālā īpašuma tiesību un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu labāka aizsardzība, labāka piekļuve iepirkuma procedūrām konkursos, kā arī īpaša nodaļa, kas ļauj mazajiem un vidējiem uzņēmumiem maksimāli palielināt ieguvumus no nolīguma.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums neietekmē pamattiesību aizsardzību Savienībā.

³ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_en#chile

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Pagaidu tirdzniecības nolīgumam būs neliela negatīva ietekme uz ES budžetu, jo tarifu liberalizācijas dēļ tiks atcelti muitas nodokļi. Ir paredzama netieša pozitīva ietekme resursu pieauguma ziņā saistībā ar pievienotās vērtības nodokli un nacionālo kopienākumu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļauti institucionāli noteikumi, ar ko izveido īstenotāju iestāžu struktūru, lai pastāvīgi uzraudzītu nolīguma īstenošanu, darbību un ietekmi.

Pagaidu tirdzniecības nolīguma noteikumos attiecībā uz institucionālo kārtību ir noteiktas Tirdzniecības padomes un Tirdzniecības komitejas īpašās funkcijas un uzdevumi, un abas struktūras pastāvīgi uzraudzīs pagaidu tirdzniecības nolīguma īstenošanu un piemērošanu.

Tirdzniecības komiteja palīdzēs Tirdzniecības padomei pildīt tās funkcijas un uzraudzīs visu apakškomiteju un citu saskaņā ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu izveidoto struktūru darbu. Tirdzniecības komitejā ir ES un Čīles pārstāvji, kas atbild par jautājumiem, kuri saistīti ar tirdzniecību, un viņi tiksies katru gadu vai pēc kādas puses pieprasījuma.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Pagaidu tirdzniecības nolīgums paplašina esošā divpusējā tirdzniecības regulējuma piemērošanas jomu un pielāgo to jaunajiem politiskajiem un ekonomiskajiem pārbaudījumiem pasaulē, ES un Čīles partnerattiecību jaunajai realitātei un to nesen noslēgto tirdzniecības nolīgumu un veikto sarunu mērķu vērienīgumam, kurās iesaistītas ES un Čīle.

Ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu tiek izveidots saskaņots, visaptverošs un atjaunināts juridiski saistošs satvars ES attiecībām ar Čīli. Pagaidu tirdzniecības nolīgums sekmēs tirdzniecību un investīcijas, veicinot ekonomisko un tirdzniecības attiecību paplašināšanos un diversifikāciju.

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļauts arī pilsoniskās sabiedrības konsultāciju mehānisms, kas attiecināts uz visu nolīgumu, lai abu pušu pilsoniskā sabiedrība varētu tikt uzklautā par visiem nolīguma noteikumiem.

Saskaņā ar mērķiem, kas noteikti sarunu norādēs, pagaidu tirdzniecības nolīgums piedāvās turpmāk minētos ieguvumus.

Uzlabota piekļuve tirgum lauksaimniecības un zivsaimniecības eksportam un uzlaboti noteikumi

Saskaņā ar pašreizējo Asociācijas nolīgumu tirdzniecība jau ir liberalizēta attiecībā uz visām rūpniecības precēm un ievērojamu lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu daļu. Modernizētā nolīguma nodaļā par preču tirdzniecību paredzēta pilnīga liberalizācija attiecībā uz vairāk nekā 99 % visu tarifa pozīciju.

Tajā pašā laikā pagaidu tirdzniecības nolīgums pilnībā ņem vērā ES lauksaimniecības sensitīvos jautājumus. ES pilnībā neliberalizēs savu tirgu ļoti sensitīviem produktiem, piemēram, putnu gaļai, liellopa gaļai, cūkgaļai un olīveļļai. Šiem no Čīles importētajiem

produktiem būs tikai ierobežota un kontrolēta piekļuve ES tirgum, izmantojot rūpīgi pielāgotas tarifa kvotas, kurās ņemtas vērā Eiropas lauksaimnieku bažas un patērētāju vēlmes.

Turklāt tekstā par preču tirdzniecību ir ietverti papildu un plašāki noteikumi, kas atvieglos tirdzniecību starp ES un Čīli. Tas ietver noteikumus par maksām un formalitātēm, importa un eksporta licencēšanu, izvedmuitas nodokļu aizliegumu un saistošiem tarifiem, attiecībā uz kuriem nav paredzēta pilnīga nodokļu atcelšana (atturēšanās no jebkādas darbības). Tajā ir iekļauti arī jauni noteikumi par eksporta konkurenci, pārražošanu, precēm, kas ievestas pēc remonta, un noteikumi, kas atvieglo preču pagaidu ieviešanu.

Vienkāršoti izcelsmes noteikumi

Izcelsmes noteikumi ir pārskatīti un dažos gadījumos vienkāršoti, lai ņemtu vērā rūpniecības vajadzības, piemēram, attiecībā uz tādiem svarīgiem rūpniecības ražojumiem kā automašīnas vai zāles.

Modernizētas un vienkāršotas robežprocedūras

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir ietverta vērienīga nodaļa par muitu un tirdzniecības atvieglošanu, kuras pamatā ir Pasaules Tirdzniecības organizācijas Tirdzniecības atvieglošanas nolīguma noteikumi un kura dažās jomās ir vēl plašāka. ES un Čīle apņemas piemērot vienkāršotas, modernas un, ja iespējams, automatizētas procedūras efektīvai un paātrinātai preču izlaišanai, izmantojot racionalizētas prasības attiecībā uz datiem un dokumentāciju, muitas dokumentu un informācijas iepriekšēju apstrādi, kā arī efektīvu un nediskriminējošu riska pārvaldību.

Godīga tirdzniecība un darījumu noteikumi

Lai efektīvi un rezultatīvi novērstu negodīgu tirdzniecības praksi, ir panākta vienošanās par uzlabotiem noteikumiem attiecībā uz tirdzniecības aizsardzības instrumentiem. Turklāt pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir ietverti noteikumi, lai aizsargātu vietējās nozares gadījumā, ja ražojuma importa pieaugums, kas radies nolīguma rezultātā, rada vai draud radīt nopietnu kaitējumu šai nozarei. Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir arī nodaļa par subsīdijām, kas palīdz nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp ES un Čīles uzņēmumiem, palielinot pārredzamību attiecībā uz subsīdijām gan precēm, gan pakalpojumiem, paredzot apspriešanos, ja pastāv risks, ka subsīdijām var būt negatīva ietekme uz tirdzniecību, un noteikumus par viskaitīgākajām subsīdijām (pārstrukturēšanas atbalsts bez pārstrukturēšanas plāna un neierobežotas garantijas).

Pagaidu tirdzniecības nolīgums arī nodrošina, ka uzņēmumi ievēro konkurences pamatprincipus: netiek ļaunprātīgi izmantots dominējošais stāvoklis, netiek slēgti konkurenci ierobežojoši līgumi starp uzņēmumiem un tiek rūpīgi pārbaudīta apvienošanās ietekme uz konkurenci. Tajā pašā laikā pagaidu tirdzniecības nolīgums nodrošinās vienlīdzīgus tirgus konkurences apstākļus publiskajiem un privātajiem uzņēmumiem. Valsts uzņēmumiem, uzņēmumiem, kam piešķirtas īpašas tiesības vai privilēģijas, un izraudzītiem monopoliem jārīkojas nediskriminējošā veidā un saskaņā ar komerciāliem apsvērumiem, kad tie pērk vai pārdod preces un pakalpojumus tirgū.

Ilgspējas nodrošināšana

Pagaidu tirdzniecības nolīgums ietver pilnvērtīgu un vērienīgu nodaļu par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kuras mērķis ir veicināt ilgtspējīgas attīstības integrāciju pušu tirdzniecības un investīciju attiecībās, izmantojot juridiski saistošas apņemšanās vides aizsardzības, klimata pārmaiņu un darba tiesību jomā, noteikumus par sadarbību un dialogu, tostarp ar pilsonisko sabiedrību, kā arī strīdu izšķiršanas procedūras.

Turklāt pagaidu tirdzniecības nolīgums ir pirmais ES noslēgtais tirdzniecības nolīgums, kurā iekļauta īpaša nodaļa par tirdzniecību un dzimumu līdztiesību. Minētā nodaļa veicina iekļaujošu ekonomikas izaugsmi, ietverot tajā dzimumu līdztiesības aspektu. Minētajā nodaļā ES un Čīle atkārtoti apstiprina apņemšanos efektīvi pildīt savus pienākumus saskaņā ar Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu, kā arī saskaņā ar citiem daudzpusējiem nolīgumiem par dzimumu līdztiesību vai sieviešu tiesībām. Lai veicinātu tirdzniecību vai investīcijas, saskaņā ar aizsardzības līmeņa nepazemināšanas klauzulu ES un Čīle apņemas nevājināt vai nesamazināt aizsardzības līmeni, kas piešķirts saskaņā ar to attiecīgajiem tiesību aktiem, kuru mērķis ir nodrošināt dzimumu līdztiesību vai vienlīdzīgas iespējas sievietēm un vīriešiem, kā arī neatteikties no šādiem tiesību aktiem un citādi neatkāpties no tiem.

Visbeidzot, pagaidu tirdzniecības nolīgumam ir pievienots Eiropas Savienības un Čīles Republikas kopīgs paziņojums par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumiem, un minētajā paziņojumā ES un Čīle pauda kopīgu nodomu, stājoties spēkā pagaidu tirdzniecības nolīgumam, sākt nodaļas par tirdzniecību un ilgtspēju pārskatīšanu, lai apsvērtu iespēju vajadzības gadījumā iekļaut papildu noteikumus, kurus kāda puse varētu uzskatīt par nozīmīgiem konkrētajā brīdī. Šajā pārskatīšanā ES vadīsies pēc Eiropas Komisijas paziņojuma Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Tirdzniecības partnerību spēks: kopā zaļai un taisnīgai ekonomikas izaugsmei” (COM(2022) 409 final), jo īpaši attiecībā uz izpildes mehānisma turpmāku uzlabošanu. Neskarot pārskatīšanas rezultātus, ES un Čīle apsvērs arī iespēju kā būtisku elementu nolīgumos iekļaut Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām.

Pievēršanās mazo uzņēmumu vajadzībām

Pagaidu tirdzniecības nolīgums paredz, ka ES un Čīlei ir jāizveido mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) paredzēta tīmekļvietne, kas atvieglos MVU piekļuvi informācijai un tādējādi ļaus tiem gūt labumu no visiem nolīguma noteikumiem. ES un Čīles kontaktpunkti sadarbosies, lai ņemtu vērā MVU īpašās vajadzības un noskaidrotu, kā tiem vislabāk izmantot jaunās iespējas katrā tirgū.

Iespējas pakalpojumu sniedzējiem un digitālās tirdzniecības noteikumi

Pagaidu tirdzniecības nolīgums ietver visaptverošus noteikumus par piekļuvi tirgum attiecībā uz pakalpojumiem un investīcijām visās ekonomikas nozarēs, un īpašus noteikumus par digitālo tirdzniecību. Tā mērķis ir izveidot vienlīdzīgus konkurences apstākļus, jo īpaši ES pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas tādās nozarēs kā telekomunikācijas un finanšu pakalpojumi, kā arī tādās jomās kā piegādes pakalpojumi un jūras pakalpojumi. Pagaidu tirdzniecības nolīgums nodrošina arī pamatu pusēm savstarpēji atzīt kvalifikācijas reglamentētās profesijās, piemēram, arhitektu, grāmatvežu, juristu un inženieru profesijās. Attiecībā uz digitālo tirdzniecību nolīgumā ir noteiktas horizontālas disciplīnas, tostarp tādās jomās kā preču un pakalpojumu tirdzniecība tiešsaistē, un tās ir neaizstājamas tiešsaistes tirdzniecības labai darbībai.

Investīciju veicināšana

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļauti noteikumi, kas liberalizē investīcijas, ievērojot tādu pašu pieeju kā visvērienīgākajos tirdzniecības nolīgumos, kurus noslēgusi ES. Konkrētāk, visas minētajā nodaļā noteiktās būtiskās disciplīnas vienādi attieksies gan uz pakalpojumu nozarēm, gan nozarēm, kas nav pakalpojumi. Proti, investori un investīcijas varēs gūt labumu no apņemšanās nodrošināt nediskriminējošu attieksmi salīdzinājumā ar vietējiem vai trešo valstu investoriem, kā arī no vērienīgajiem noteikumiem par nediskriminējošiem tirgus

piekļuves šķēršļiem, kas izpaužas kā nediskriminējoši kvantitatīvi ierobežojumi, piemēram, monopoli un ekskluzīvas tiesības, kvotas un ekonomisko vajadzību pārbaudes.

Tiks aizliegtas snieguma prasības, piemēram, prasības sasniegt noteiktu vietējā satura līmeni vai nodot tehnoloģijas kā nosacījums kāda uzņēmuma dibināšanai vai darbībai, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā pušu sensitīvos jautājumus, tādējādi uzlabojot spēkā esošos noteikumus saskaņā ar PTO *TRIMs* līgumu.

Sarunās ar Čīli apspriestās nodaļas par investīcijām īpaša iezīme ir tāda, ka tajā paredzēts valsts režīms vietēji dibinātiem uzņēmumiem attiecībā uz preču un pakalpojumu iegādi publiskajos iepirkumos – tās ir saistības, kas citos ES nolīgumos parasti ir ietvertas nodaļā par publisko iepirkumu.

Pušu liberalizācijas saistībām piemēro šauri definētus izņēmumus (piemēram, audiovizuālajā nozarē) un īpašas atrunas, kas vai nu ierobežo Pušu attiecīgo atvērtības pakāpi, vai arī nosaka vēlamo turpmākās politikas telpu nozarēm, kuras tiek uzskatītas par īpaši sensitīvām. Attiecībā uz visiem pārējiem būtiskajiem pienākumiem atrunas ir noteiktas, izmantojot “hibrīdsaraksta” pieeju, t. i., “pozitīvu sarakstu” attiecībā uz tirgus piekļuves pienākumiem (pamatojoties uz sarakstu ar konkrētām nozarēm, par kurām ir uzņemtas saistības) un “negatīvu sarakstu” (saistības uzņemtas par visām nozarēm, izņemot konkrētas nozares ar konkrētām atrunām). Pušu konkrētās saistības atspoguļo augstu liberalizācijas līmeni, kas atbilst to līdz šim noslēgtajiem vērienīgākajiem nolīgumiem, tostarp visaptverošas tirgus piekļuves saistības nozarēm, kas nav pakalpojumi.

Piekļuve Čīles publiskajiem konkursiem

Pagaidu tirdzniecības nolīgums piedāvā vairāk iespēju pretendentiem piekļūt publiskā iepirkuma līgumiem. Čīle savus publiskā iepirkuma konkursus ES uzņēmumiem ir atvērusi lielākā mērā nekā jebkuram citam tirdzniecības partnerim. ES uzņēmumi varēs iesniegt piedāvājumus preču un pakalpojumu piedāvāšanai ne tikai centrālā, bet arī teritoriālā līmenī. ES un Čīle arī apņemas uz savām publiskā iepirkuma procedūrām attiecināt mūsdienīgu noteikumu kopumu, piemērojot augstus pārredzamības, nediskriminācijas un vienlīdzīgas attieksmes standartus.

Labāk aizsargātas inovācijas un radošie darbi

Ar pagaidu tirdzniecības nolīgumu tiek radīti vienlīdzīgi konkurences apstākļi, nodrošinot, ka Čīle un ES ievēro arī kopēju pieeju intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanai un ka abas puses rīkojas, lai cīnītos pret viltošanu un pirātismu, kā arī pret nekonkurētspējīgu praksi. Tas nodrošina intelektuālā īpašuma tiesību un to īstenošanas augsta līmeņa aizsardzību. Tas ietver arī ES un Čīles ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu saraksta savstarpēju aizsardzību. ES gadījumā tiks aizsargātas 216 ES ģeogrāfiskās izcelsmes norādes. Tas papildina spēkā esošos nolīgumus par vīniem un stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem, un tie attiecībā uz Čīli aizsargā 1745 vīnu, 257 stipro alkoholisko dzērienu un 5 aromatizēto vīnu Eiropas Savienības ģeogrāfiskās izcelsmes norādes. Šie ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu saraksti ir atjaunināti arī paralēlā procesā.

Drošas un ilgtspējīgas tirdzniecības ar lauksaimniecības pārtikas produktiem nodrošināšana

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir nodaļa par sanitārajiem un fitosanitārajiem (SFS) jautājumiem, kurā paredzēti daudzi īpaši tirdzniecības veicināšanas pasākumi. Tam būtu jāveicina ātrāka, bet droša tirdzniecība. Gan ES, gan Čīle saglabā tiesības noteikt tik augstu aizsardzības līmeni, cik vien tās uzskata par piemērotu.

Turklāt pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļauta nodaļa par ilgtspējīgu pārtikas sistēmu, kas paredz sadarbību attiecībā uz konkrētiem ilgtspējīgu pārtikas sistēmu aspektiem, piemēram, pārtikas ķēdes ilgtspēju, pārtikas zudumu un izšķērdēšanas samazināšanu, cīņu pret krāpšanu pārtikas aprites ķēdē, dzīvnieku labturību, rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem novēršanu un mēslošanas līdzekļu, kā arī to ķīmisko pesticīdu lietošanas un riska samazināšanu, kas, kā norādīts attiecīgajos novērtējumos, rada nepieņemamu risku veselībai vai videi. Kā vienu no sadarbības pasākumiem rezistences pret antimikrobiāliem līdzekļiem novēršanai ES un Čīle ir vienojušās pakāpeniski pārtraukt antibiotiku kā augšanas veicinātāju izmantošanu.

Tādu nediskriminējošu tehnisko noteikumu, standartu un atbilstības novērtēšanas procedūru nodrošināšana, kas nerada nevajadzīgus šķēršļus tirdzniecībai

Lai palielinātu regulējuma konvergenci starp Čīli un ES, pamatojoties uz starptautiskiem standartiem, puses vienojās par slēgtu starptautisko standartizācijas organizāciju sarakstu un atkārtoti apliecināja savu apņemšanos savus tehniskos noteikumus un atbilstības novērtēšanas procedūras balstīt uz attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem, ko izstrādājušas šīs organizācijas. Pagaidu tirdzniecības nolīgums uzsver ietekmes novērtējumu nozīmi tehnisko noteikumu un atbilstības novērtējumu sagatavošanā. Tas veicina uz risku balstītu pieeju atbilstības novērtēšanai, tostarp piegādātāja atbilstības deklarācijas izskatīšanu, un akreditācijas izmantošanu, lai kvalificētu atbilstības novērtēšanas struktūras, tostarp Starptautiskās laboratoriju akreditācijas sadarbības (*ILAC*) un Starptautiskā akreditācijas foruma (*IAF*) mehānismus. Papildus vispārīgiem noteikumiem par regulatīvo sadarbību, kas ļaus Čīlei un ES sadarboties turpmākos regulatīvos jautājumos, kas interesē abas puses, pagaidu tirdzniecības nolīgums izveido arī īpašu sadarbību tirgus uzraudzības un ražojumu drošuma jomā, kas paredz informācijas apmaiņu par neatbilstīgiem vai bīstamiem ražojumiem attiecīgajos tirgos. Puses saskaņoja arī pielikumu par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas atvieglos jaunu mehānisko transportlīdzekļu apstiprināšanu un tipa apstiprinājuma sertifikātu atzīšanu.

Pārredzamība un laba regulatīvā prakse

Pagaidu tirdzniecības nolīgumā ir iekļauta nodaļa par pārredzamību, kurā ir vērīenīgi noteikumi par tādu vispārēji piemērojamu pasākumu publicēšanu, administrēšanu, pārskatīšanu un pārsūdzēšanu, kas saistīti ar tirdzniecības jautājumiem, un nodaļa, kurā noteikts labas regulatīvās prakses kopums, ko ES un Čīle izmantos, izstrādājot noteikumus.

Mūsdienīgas strīdu izšķiršanas procedūras

Pagaidu tirdzniecības nolīgums ietver noteikumus par starpvalstu strīdu izšķiršanu, izveidojot efektīvas un pārredzamas mūsdienīgas procedūras, kuru pamatā ir pienācīgs process, lai novērstu un atrisinātu jebkādus strīdus starp Čīli un ES.

Institucionālā struktūra

Visbeidzot, pagaidu tirdzniecības nolīguma institucionālo struktūru veido Tirdzniecības padome, Tirdzniecības komiteja un vairākas apakškomitejas. Tirdzniecības padome pārrauga pagaidu tirdzniecības nolīguma mērķu izpildi un uzrauga tā īstenošanu. Pienākumu izpildē tai palīdz Tirdzniecības komiteja, kas atbild par pagaidu tirdzniecības nolīguma vispārējo īstenošanu, tostarp par nozaru dialogu noteikšanu un uzraudzību.

Tirdzniecības padome un Tirdzniecības komiteja var izveidot papildu apakškomitejas un citas struktūras, kas palīdz pildīt to funkcijas un risināt konkrētus uzdevumus vai jautājumus.

Puses veicina pilsoniskās sabiedrības līdzdalību pagaidu tirdzniecības nolīguma īstenošanā, jo īpaši sadarbojoties ar 33.7. pantā minēto pilsoniskās sabiedrības forumu un attiecīgo 33.6. pantā minēto vietējo konsultantu grupu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu, 100. panta 2. punktu un 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2017. gada 13. novembrī atļāva Eiropas Komisijai un Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos uzsākt sarunas ar Čīli par modernizētu nolīgumu, kas aizstātu Asociācijas nolīgumu.
- (2) 2022. gada 9. decembrī Eiropas Savienības un Čīles sarunas tika sekmīgi pabeigtas.
- (3) Spēkā esošā ES un Čīles Asociācijas nolīguma modernizācija paredz divus juridiskus instrumentus:
 - Uzlaboto pamatnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Čīles Republiku, no otras puses, kas ietver a) politikas un sadarbības pīlāru un b) tirdzniecības un investīciju pīlāru (iekļaujot investīciju aizsardzības noteikumus),
 - un Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku ("nolīgums"), kas attiecas uz tirdzniecības un investīciju liberalizāciju un kurš zaudēs spēku un tiks aizstāts ar uzlaboto pamatnolīgumu pēc uzlabotā pamatnolīguma stāšanās spēkā.
- (4) Nolīgumam ir pievienots Eiropas Savienības un Čīles Republikas kopīgs paziņojums par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības noteikumiem, kas ietverti Pagaidu nolīgumā par tirdzniecību starp Eiropas Savienību un Čīles Republiku ("kopīgais paziņojums").
- (5) Nolīgums būtu jāparaksta Savienības vārdā, ar nosacījumu, ka tas vēlāk tiek noslēgts. Nolīgumam pievienotais kopīgais paziņojums būtu Savienības vārdā jāapstiprina,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo apstiprina nolīguma parakstīšanu Savienības vārdā ar nosacījumu, ka tas vēlāk tiek noslēgts.
2. Ar šo Savienības vārdā apstiprina nolīgumam pievienoto kopīgo paziņojumu.
3. Nolīguma un kopīgā paziņojuma teksti ir pievienoti šim lēmumam.

2. pants

Ar šo Komisija tiek pilnvarota norīkot personu vai personas, kas ir tiesīgas Savienības vārdā parakstīt nolīgumu, ar nosacījumu, ka minētais nolīgums vēlāk tiek noslēgts, un apstiprināt tam pievienoto kopīgo paziņojumu.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*